

“Juf, iedereen op deze school is bang!”

Kinderen over meertalig opgroeien

*Feel Fine February
Vluchtelingenwerk Vlaanderen
7 februari 2022*

dr. Graziela Dekeyser

Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen

KU Leuven

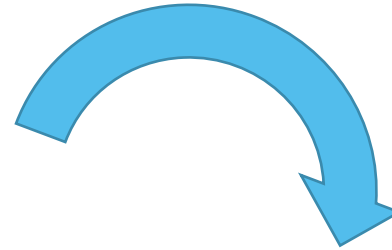
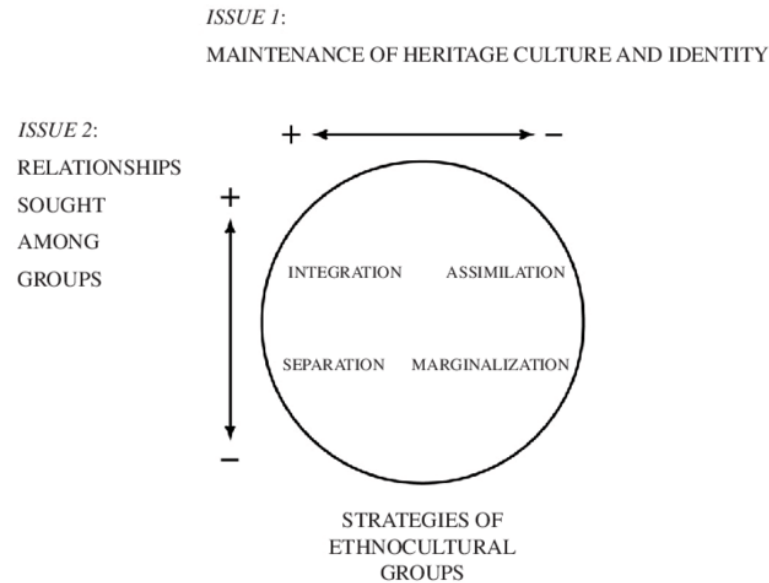
Hoe zijn meertaligheid en welzijn aan elkaar gelinkt?

Wat weten we uit onderzoek?

Meertaligheid en welzijn kinderen

Taal is onderdeel van identiteit én manier om contact te maken

DUS goed zijn in het NL én thuistaal is gelinkt aan **hoger welzijn** (psych, gezin, school)

Waarom?

Meertalige kinderen zijn meertalig omdat het **functioneel** is voor hen (complementariteitsprincipe)

Bron: Berry, J. W. (2003). *Conceptual approaches to acculturation*. In *Acculturation: Advances in theory, measurement, and applied research*. K. M. Chun, P. Balls Organista and G. Marin (eds). Washington, American Psychological Association: 17-37.

Meertaligheid en welzijn kinderen

MAAR hoe kinderen hun talen
percipiëren/leren/gebruiken is afhankelijk van hun
sociale context

Rol van scholen

Diversiteitsbeleid - talenbeleid

dr. G. Dekeyser

Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen

School als model voor samenleving

Assimilatie

- 'Hier spreekt met enkel Nederlands'
- Terugdringen van verschillen

Kleurenblind

- Laisser-faire
- Verschillen negeren

Pluralisme

- Meertalig onderwijs
- Verschillen en gelijkenissen erkennen en waarderen

Bron: Agirdag, O. (2020). *Onderwijs in een gekleurde samenleving*. EPO: Berchem

School als model voor samenleving

Sterke grenzen trekken tussen talen = impliciete boodschap dat talen niet compatibel zijn

Sterke talenhiërarchie is geassocieerd met subtractieve meertaligheid

Bron: Dekeyser, G. (2020). *"Miss, That's Not Special. Everybody Speaks Multiple Languages." Children's Voices about Being Multilingual Within and Beyond their Family. A Multi-Method Study in Antwerp, Belgium.* Leuven: Centre for Sociological Research. PhD.

Hoe ervaren Antwerpse kinderen hun meertaligheid?

Hoe is het om meertalig te zijn?

“Niks
speciaal.”

“Euh, ik weet dat ni. Ik
denk er nooit over na.”

“Iedereen heeft meer
dan 1 taal hier.”

Bron: Dekeyser, G. (2020). *"Miss, That's Not Special. Everybody Speaks Multiple Languages." Children's Voices about Being Multilingual Within and Beyond their Family. A Multi-Method Study in Antwerp, Belgium.* Leuven: Centre for Sociological Research. PhD.

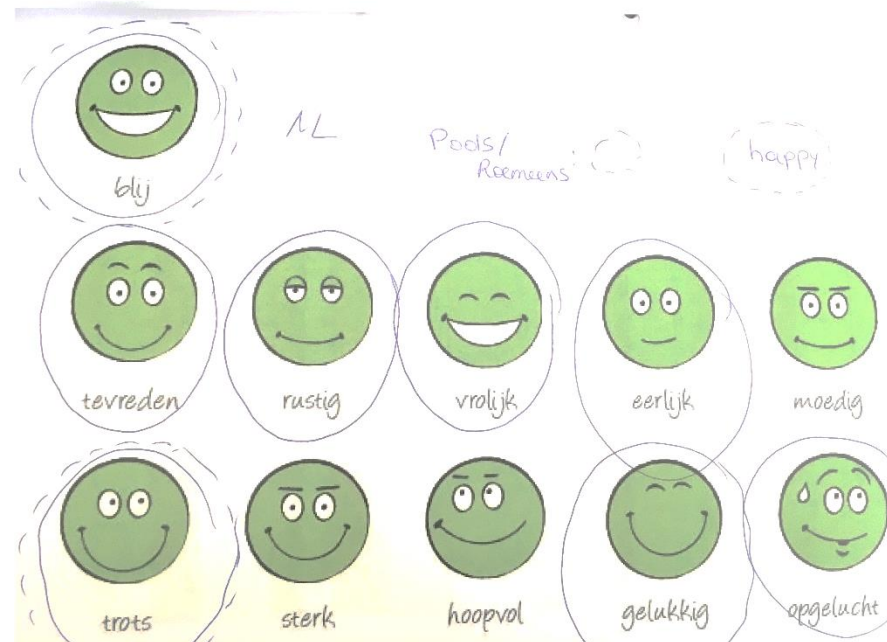
Hoe is het écht om meertalig te zijn?

X: Trots.

M: Trots. Euhm, hoezo **trots**?

X: Omda je Nederlands kan praten.

M: Omda je da kan. Ja.

M: Vrolijk hoor ik hier al. Vrolijk en gelukkig e. Waar staat dat?

X: En rustig.

M: Rustig.

X: Nee wacht,, **opgelucht**, nee wacht.

M: Opgelucht?

X: **Ja want stel je voor, ik begrijp mijn ouders ni, wa moet ik dan doen?**

M: Dus je bent blij dat dat niet zo is. Ok.

M: En waarom **tevreden**?

X: Ja dan kunnen ze mensen van NL en België begrijpen he

M: Ja, omdat ge die dan kunt verstaan. En.. [...]

Bron: Dekeyser, G. (2020). "Miss, That's Not Special. Everybody Speaks Multiple Languages." *Children's Voices about Being Multilingual Within and Beyond their Family. A Multi-Method Study in Antwerp, Belgium*. Leuven: Centre for Sociological Research. PhD.

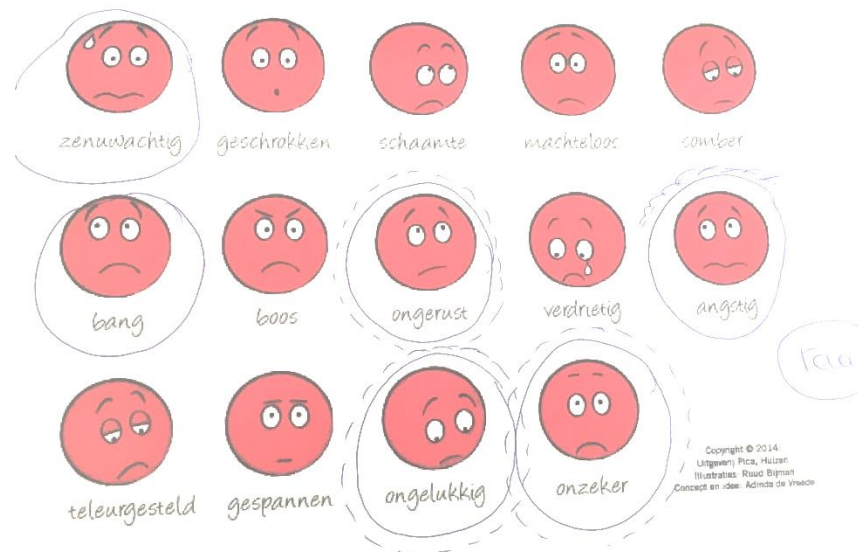
Hoe is het écht om meertalig te zijn?

M: Ah, teleurgesteld.

1: Teleurgesteld da gij die woordje nie meer kent ofzo.

M: En teleurgesteld, zijn dan anderen teleurgesteld in jou of ben je teleurgesteld in jezelf?

1: **Teleurgesteld in je eigen.**

M: Nee serieus Y, waarom zou je **boos** aanduiden?

Y: Juf, omdat ik momenteel NL moet spreken.

M: Op school dan?

Y: Ja

M: Zou je liever Berbers spreken met hem?

Y: Nee, ik wil gewoon kunnen spreken.

M: Zijn er nog die jullie zouden aanduiden?

X: **Machteloos**. Nee.

M: Machteloos

X: **Geschrokken**.

M: Schrikt ge dan als ge zo iets fout zegt? Voelt dat raar of??

X: **Dan wil ik een zak over mijn hoofd.**

M: Nee? En voor uzelf, als je aan uw moedertaal denkt, zou je dan dingen kunnen aanduiden?

X: Misschien **bang**.

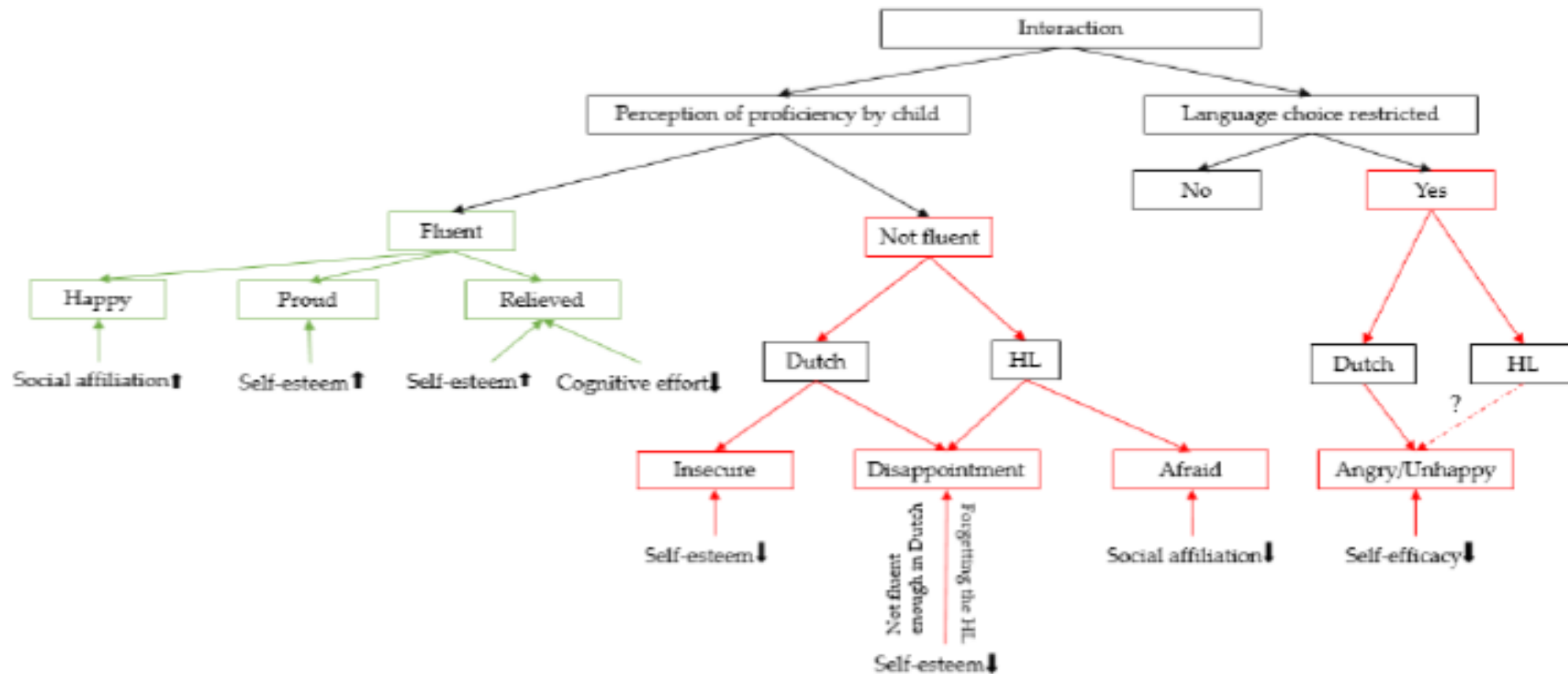
M: Bang?

X: Als je hier in België bent en euhm, en je kent bv Turks en euh ja, en je bent hier heel lang, dan kan je ook die taal vergeten en dan ben je zo bang dat je dat vergeet.

M: Bang dat je je moedertaal zou vergeten.

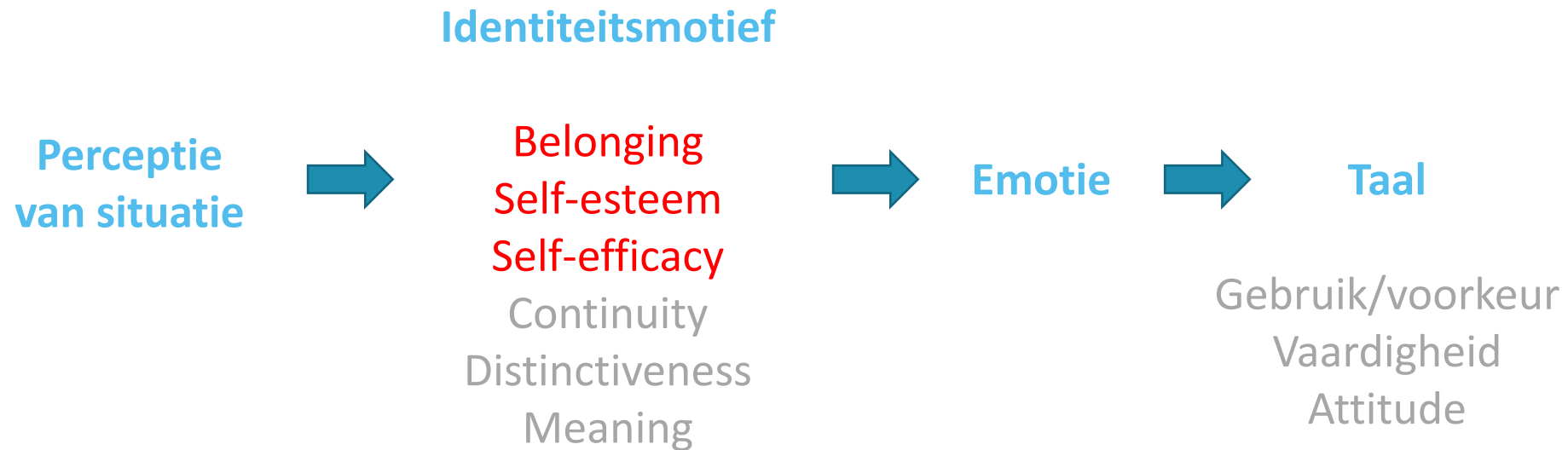
Bron: Dekeyser, G. (2020). "Miss, That's Not Special. Everybody Speaks Multiple Languages." *Children's Voices about Being Multilingual Within and Beyond their Family. A Multi-Method Study in Antwerp, Belgium*. Leuven: Centre for Sociological Research. PhD.

Emotionele beleving is sociaal geconstrueerd

Bron: Dekeyser, G. (2020). "Miss, That's Not Special. Everybody Speaks Multiple Languages." *Children's Voices about Being Multilingual Within and Beyond their Family. A Multi-Method Study in Antwerp, Belgium*. Leuven: Centre for Sociological Research. PhD.

Emotionele beleving is sociaal geconstrueerd

Bron: Dekeyser, G. (2020). "Miss, That's Not Special. Everybody Speaks Multiple Languages." *Children's Voices about Being Multilingual Within and Beyond their Family. A Multi-Method Study in Antwerp, Belgium*. Leuven: Centre for Sociological Research. PhD.

School als model voor samenleving

Sterke grenzen trekken tussen talen = impliciet aan kinderen vragen om een keuze te maken

Bedreiging van identiteitsmotieven

X: **Juffrouw ik vind dat echt niet eerlijk.** Dat ge zit in de klas enzo, ge praat met uw vriend Arabisch, ineens komt er n juf : wat hoor ik daar? Wat hoor ik daar? Echt niet eerlijk. Das hun taal, die mogen dat wel spreken. Wij onze taal, die mogen we dan toch ook spreken?

Bron: Dekeyser, G. (2020). "Miss, That's Not Special. Everybody Speaks Multiple Languages." *Children's Voices about Being Multilingual Within and Beyond their Family. A Multi-Method Study in Antwerp, Belgium.* Leuven: Centre for Sociological Research. PhD.

Bedankt!

Meer info?

Contacteer graziela.dekeyser@kuleuven.be